

ENDÜSTRİ İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ KURULTAYI ESKİŞEHİR'DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına MMO Eskişehir Şube yürütücülüğünde düzenlenen IX. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı, 6-7 Aralık 2013 tarihlerinde Eskişehir'de gerçekleştirildi.

Kurultayın açılış konuşmaları Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen, MMO Eskişehir Şube Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Ünal, MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı tarafından yapıldı.

Açılış konuşmalarının ardından, "Toplumsal Gelişimde Endüstri-İşletme Mühendisliği" konulu panellerle başlayan Kurultayın birinci gününde, iki ayrı salonda yapılan dört oturumda toplam 22 bildiri sunuldu.

Kurultayın ikinci gününde, gerçekleştirilen "Endüstri Mühendisliğinin Dünü, Bugünü, Yarını" konulu panelin ardından yapılan oturumlarda katılımcılara 16 bildiri sunuldu. Kurultay, "Toplumsal Problemlerin Çözümünde EİM" konulu panellerle sona erdi.

"Toplumsal Gelişimde Endüstri ve İşletme Mühendisliği" ana başlığı altında gerçekleştirilen IX. Endüstri-İşletme Mühendisliği Kurultayına, MMO üyeleri, üniversite öğrencileri, ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşan 621 kişi katıldı.

MMO Eskişehir Şube YK Başkanı Hakan Ünal açılıştaki şöyle konuştu:

"Değerli Konuklar,
Sevgili Meslektaşlarım,
Değerli Basın Emekçileri,
Sevgili Öğrenci Arkadaşlarım,

TMMOB MMO olarak bu yıl Dokuzuncusunu düzenlediğimiz bu anlamlı etkinliğe ev sahipliği yapıyor olmaktan ve sizleri güzel şehrimizde konuk

etmekten duyduğumuz mutluluğu sizlerle paylaşmaktan büyük bir onur duymaktayım. Hepinizi Şube Yönetim Kurulum ve şahsım adına saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Değerli konuklarımız, böyle bir etkinliği düzenlemenin zorluklarını, yapılan fedakarlıkların büyüklüğünü anlatmak bana düşmez. Ancak müsaadenizle gecesini gündüzüne katıp sizlere en iyiyi sunmanın heyecanıyla, amatörce ve

büyük bir meslek ve vatan sevgisiyle, örnek bir yurttaşlık bilinciyle bu etkinliğin düzenlenmesinde çok büyük bir çaba harcayan sevgili arkadaşlarımıza;

EİM MEDAK komisyonumuza, Yürütme ve Düzenleme kurulu üyesi arkadaşlarımıza, Danışmanlar Kurulumuza, destek veren tüm üyelerimize, kurum ve kuruluşlara; şahsım, yönetim kurulum ve bu kurultaydan küçücük de olsa fayda sağlayan tüm üyelerimiz adına, teşekkürlerimi sunmak istiyorum. Hepsine buradan bir alkış rica ediyorum...

Değerli konuklar, Evet, gerçekten de hiç kolay değil eldeki sınırlı kaynaklarla böyle bir etkinliği organize edebilmek.

Ancak bilinmelidir ki bu örgüt tam 8 kez ülkenin birçok değişik ilinde, aynı heyecanla bu işi başarmıştır. Enerjiden ulaşımaya kadar, sanayiden kentleşmeye kadar daha pek çok konuda, ülkemizin ihtiyaç duyduğu her meslek alanımızda bir ilki gerçekleştirmiştir.

Bu kurultay bir gezici etkinliktir. Ülkemizin hangi kentinde Endüstri Mühendisliği alanında bir çalışma, bir ihtiyaç veya bir meslektaş kitlesi varsa, bu örgüt tüm gücüyle, EİM MEDAK'ı ile birlikte oradadır. Ne güzel bir gündür ki bu gün bu gezici kurultay, sizlerle birlikte kentimizde gerçekleşmektedir.

Bundan tam 59 yıl önce Mecliste oy birliği ile kabul edilen 6235 sayılı yasayla kurulan TMMOB genç Cumhuriyetin ideallerinden birinin vücuda bürünmesiydi. Henüz Endüstri Mühendisliği ülkemizde anılmıyordu.

Bugün sayısı 70.000'i geçmiş olan Endüstri Mühendisleri bir başka mühendislik disiplininin örgüt çatısı altında en demokratik bir biçimde örgütlenmiştir.

Sevgili konuklarımız, 59 yıl önce Demokrat Parti İktidarı döneminde kurulmuş olan birliğimiz, yine aynı partinin devamı olduğunu söyleyen AKP iktidarı tarafından etkisizleştirilmek istenmektedir. Bu tür kurultaylardan ve etkinliklerimizden rahatsız olmuşa benzemektedirler...

Bugün örgütümüzle birlikte mesleğimiz de itibarsızlaştırılmaya çalışılmaktadır. Tek amacı emekçi halkın ve meslektaşlarının faydası uğruna çalışmak olan demokratik meslek örgütü olan birliğimizin yetkileri elinden alınmak istenmekte, yöneticileri her türlü baskıyla karşılaşmaktadır.

Sevgili konuklar, özellikle şehir dışından buraya gelen siz değerli meslektaşlarımız ve öğrenci arkadaşlarımız. Biz Eskişehirli yurtsever mühendisler olarak, tam 6 aydır sizlere karşı bir utancı yaşamaktayız.

Bildiğiniz gibi Eskişehir her zaman demokrasi mücadelesinin beşiği olmuş kentlerden biridir. Ancak ne büyük bir talihsizliktir ki, gezi direnişinin başladığı günlerde, 2 Haziran gecesi gencecik masum bir kardeşimiz, evladımız gecenin karanlığında, ıssız bir sokakta vahşice katledilmiştir. Bu kardeşimizi ölümünden sonra tanıdık. Aslında Eskişehir halkı büyük bir çoğunlukla o gece onunla birlikteydi.

Ali bu şehre emekçi ailesinin dişyle tırnağıyla kazandıklarıyla, güzel bir geleceğe doğru bir adım atmak üzere, bu kente okumak için gelmişti. Hayatında ilk kez böylesi bir mitinge katılmıştı. Onun yerine bizler, öz çocuklarımız veya öz kardeşlerimiz olabilirdi. Ancak ölüm o büyük kalabalık içinde onu buldu.

Ali İsmail Korkmaz hepimizin kardeşi, evladı oldu, artık bu kentin sonsuza dek yaşatması gereken değerlerinden biri oldu.

Mahcubiyetimiz odur ki geçen hafta Eskişehir'e heykelini diktiğimiz evladımızı koruyamadık.

Ancak çok iyi biliyoruz ki mühendislik mesleğimizi, meslek onurumuzu, ideallerimizi, insan haklarımızı, özgürlüklerimizi, Cumhuriyetin ortak temel ilkelerini ve hukukun temel ilkelerini ayaklar altına alanlarla Ali İsmail Korkmaz'ı katledenleri koruyanlar aynı odaklardır.

Unutmayacağız...

Saygı ve Sevgilerimle”

MMO Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar açılıştta şöyle konuştu:

“Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Dokuzuncu Endüstri ve İşletme Mühendisliği Kurultayı'na hoş geldiniz.

“Toplumsal Gelişimde Endüstri-İşletme Mühendisliği”

ana temalı, endüstri ve işletme mühendislerinin mesleki ve toplumsal sorumluluklarının ve bu alanda yaşanan sorunların değerlendirileceği etkinliğimizin verimli geçmesini diliyorum.

Etkinliklerimizde Genç Meslektaşlarımızın Mesleki-Sosyal Gelişimine Önemli Katkıları Sunulmaktadır

Bildiğiniz gibi Odamız bünyesinde makina mühendisliğinin yanı sıra Endüstri, İşletme, Uçak, Havacılık, Uzay, Mekatronik, Sistem, İmalat, Üretim, Üretim Tekniği, Üretim Sistemleri, Otomotiv, Doğalgaz ve Enerji Sistemleri gibi mühendislik disiplinleri de bulunmaktadır.

59 yıllık tarihi bulunan Odamızın üye sayısı 90 bine, Odamıza kayıtlı ikinci büyük meslek disiplini olan endüstri ve işletme mühendislerinin sayısı ise 6 bin 826'ya ulaşmıştır.

Endüstri ve işletme mühendisliğine yönelik etkinliklerimize, bugün dokuzuncusunu düzenlediğimiz Endüstri-İşletme Mühendisliği Kurultayı'nın yanı sıra geçtiğimiz günlerde altıncısını düzenlediğimiz Endüstri Mühendisliği Bahar Konferansları, 6 Sigma Yalın Konferansları, Endüstri Mühendisliği Yazılımları ve Uygulamaları Kongresini de eklemiş bulunuyoruz.

Bu etkinliklerden süzülen görüşlerin, Odamızın endüstri ve işletme mühendisliklerine yönelik çalışma programlarının şekillenmesinde önemli bir rolü bulunduğunu belirtmek isterim.

Ayrıca, Odamızın her çalışma döneminde düzenlediği, makine tasarımı, işçi sağlığı ve iş güvenliği, sanayi, bakım teknolojileri, enerji verimliliği vb. konulardaki ulusal ölçekli kongre, kurultay, sempozyum etkinliklerinin önemli bir bölümü endüstri ve işletme mühendisliği uygulama alanlarıyla doğrudan ilintilidir. Bu ve diğer etkinliklerde verimlilik, AR-GE, tasarım, planlama, inovasyon, teknoloji, mühen-

dislik vb. konular irdelenmekte ve genç meslektaşlarımızın mesleki-sosyal gelişimine önemli katkılar sunulmaktadır.

Endüstri ve İşletme Mühendislerinin Yetki Alanlarının Tanımlanmasında Önemli Adımlar Atılmaktadır

Önceki kurultaylarda üzerinde en çok durulan hususların başında, endüstri ve işletme mühendislerinin yetki ve sorumluluklarını ve serbest meslek uygulamalarını belirleyen yasal düzenlemelerin bulunmaması ve bu alanda meslek içi eğitim ve belgelendirme programlarının yetersizliği konuları gelmekteydi. Bu konuda Odamızca sonuç alıcı çalışmalar yürütülmüş; Stratejik Planlama ve Yatırım Hizmetleri Yönetimi üzerine iki ayrı yönetmelik 2008 yılı başında Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe sokulmuştur. Yine Odamızın enerji verimliliği mevzuatına yönelik yürüttüğü ısrarlı çalışmalar sonucunda, endüstri ve işletme mühendisleri de endüstriyel işletmelerde enerji yöneticisi olma olanağına kavuşmuştur.

Endüstri ve işletme mühendislerinin yetki alanlarının tanımlanmasında önemli adımlar atılmaktadır. Bu kapsamda, Meslek İçi Eğitim merkezlerimizde stratejik planlama, yatırım hizmetleri yönetimi, enerji yöneticiliği, iş kazaları ve makine değerlendirme biliklilik eğitim ve belgelendirmesi yapılmaktadır.

Şubelerimiz aracılığıyla da kalite sağlama sistemleri, çevre güvenliği, istatistiksel süreç kontrolü, kalite planlaması, iç denetçi, 6 sigma, satın alma yönetimi, stok yönetimi, üretim kaynak planlaması, iş etüdü, yalın üretim, ergonomi, işçi sağlığı ve güvenliği seminerleri düzenlenmektedir.

Yeri gelmişken, meslek içi eğitim faaliyetlerimizde öğretim üyelerimiz ve konusunda yetkin meslektaşlarımızın desteğini beklediğimizi burada özellikle belirtmek istiyorum.

Endüstri ve işletme mühendislerine yönelik yayın çalışmalarımızı da artırılarak sürdürülmektedir. 1989 yılından beri üç aylık periyot ile yayımlanan Endüstri Mühendisliği dergimize ek olarak çıkardığımız EİM Bülteni de altı yıldır düzenli olarak yayımlanmaktadır.

Endüstri Mühendisliği Yetki Alanlarının Genişletilmesi Örgütsel Yapımızın Güçlendirilmesinden Geçmektedir

Kısaca özetlediğim bu çalışmalar, Endüstri ve İşletme Mühendisliği Meslek Dalı Ana Komisyonu ve Şubelerimizdeki Meslek Dalı Komisyonlarımız aracılığıyla yürütülmektedir.

Meslek Dalı Komisyonları, Odamızda Endüstri ve İşletme

Mühendisliği örgütlenmesinin yapı taşlarıdır. Bu komisyonlarda görev alan üyeler, şubelerimizde tüm endüstri ve işletme mühendislerinin katılımıyla yapılan seçimlerle belirlenmektedir.

Endüstri mühendisliği yetki alanlarının genişletilmesi, mesleki ve toplumsal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi, çalışma alanlarında karşılaşılan sorunların aşılmasına yönelik çalışmaların başarıya ulaşması, büyük çoğunluğu örgütsüz olan endüstri ve işletme mühendislerinin Meslek Dalı Komisyonu çalışmalarına destek vermesinden, verdiğiniz desteği artırmanızdan, örgütsel yapımızın güçlendirilmesinden geçmektedir.

Bilgi birikiminizi Odamızla paylaşmanızı, Oda çalışma gruplarında, komisyonlarda görev almanızı istiyoruz. Henüz Odamıza üye olmamış meslektaşlarımızı Oda çalışmalarına yönlendirmenizi bekliyoruz. Biz Oda yönetimi olarak, bu alanda yürütülecek çalışmalara bütün olanaklarımızla destek vermeye hazırız.

Endüstri Mühendisliği Disiplininin Sanayi ve Hizmet İşkollarında Sağlayacağı Fayda Yeterince Anlaşılmamıştır

Bildiğiniz üzere biz mühendisleri ve meslek uygulama alanlarımızı derinden etkileyen dünya çapında bir ekonomik bunalım söz konusudur. Bu bunalım, kapitalizme özgü yapısal sorunlar ve neoliberal politikaların bir sonucudur. Gerçekten neoliberal serbest pazar ekonomisi iflas etmiştir. Krizle birlikte dünya genelinde ekonomi, 2. Dünya Paylaşım Savaşı'ndan sonra ilk kez küçülmektedir. Küçülme ve durgunluk dünyayı sarmış, ülkeler iflas eder duruma gelmiştir.

Son ekonomik bunalımın nedenlerinden biri olan finansal hareket yoğunluğu ekonomimizi olumsuz yönde etkilemektedir. Zira kaynaklarımız ağırlıklı olarak hizmet ve finans sektörlerine aktarılmış, özelleştirmeler ve yatırımsızlık ile sanayi altyapımız neredeyse dağıtılmıştır. Özellikle ara mali ve yatırım mali üreten sektörler taşeronlaşmaya yönelmiş, ülke sanayisi ithalata bağımlı fason bir yapıya büründürülmüştür.

Sürekli artan ithalat giderleri, yüksek cari açık ve yüksek dış borç ile ekonomimizin küresel gelişmelere bağımlılığı daha da artmış, sürekli kriz tehdidi altında kırılgan bir yapı oluşmuştur. Üretim ve yatırımı dışlayan, para, finans, rant ve sıcak para hareketlerine bağımlı kılınan ekonomi ve sanayi politikaları istihdamı dışlayan bir büyüme illüzyonu-

na dayandırılmış, ara mal üretimi azalmış, yatırım malları üretimi neredeyse rafa kaldırılmıştır.

Bu genel durum sanayi ve meslektaşlarımızı derinden etkilemiş; artan işsizlik baskısı, daha düşük ücretler ve daha kötü çalışma koşullarıyla karşı karşıya kalınmıştır.

Endüstri mühendisliği disiplininin ve bu disiplinin temel özelliği olan "sistem yaklaşımı"nın sanayi ve hizmet işkolalarında sağlayacağı fayda hâlâ yeterince anlaşılmamıştır. Kamudaki endüstri ve işletme mühendisi istihdamı yetersizdir.

Çalışma alanlarımız içinde yer alan stratejik planlama, fizibilite etütleri, kapasite raporlarının hazırlanması, tesis planlama, proje yönetimi, iş gücü planlama, yönetim sistemleri, verimlilik çalışmaları gibi alanlara farklı meslek disiplinleri ikame edilmektedir.

Ayrıca eğitim, istihdam, eğitilmiş iş gücü ihtiyacı dengesi göz ardı edilmektedir. Bugün 28 ilimizin üniversitelerinde 75 Endüstri ve İşletme Mühendisliği Bölümü bulunmaktadır. Herhangi bir ihtiyaç planlaması yapılmaksızın, binası, öğretim üyesi dahi olmayan üniversitelerde Endüstri Mühendisliği bölümleri açılmakta, kontenjanların dolmasına ve artan işsizliğe rağmen karma "uzaktan eğitim" yöntemleriyle eğitimin kalitesi daha da düşürülmektedir.

Barış, Refah ve Gönenc Ancak Kapsamlı Bir Demokratikleşme ile Olanaklı Olabilecektir

Her şeye karşın, geleceğimizi ellerimize almak ve öz kaynaklara dayalı bir toplumsal kalkınma olanaklıdır.

Söz konusu olumsuz gidişin nedeni olan dışa bağımlı politikalar terk edilmeli; emperyalist güçlerin dayattıkları programlar reddedilmelidir. Serbestleştirme, özelleştirme uygulamalarından vazgeçilmeli, ithalat politikaları gözden geçirilmeli, yerli yatırımcı özendirilmeli ve korunmalı, sanayiye ve katma değeri yüksek ileri teknoloji alanlarına yatırımlar yapılmalı, devletin ekonomideki yönlendiriciliği artırılmalı ve net bir planlama-kalkınma yönelimi benimsenmelidir. Böylesi politikaları sömürü odaklarından bağımsız bir şekilde oluşturduğumuz durumda, ülkemizin düze çıkışının gerçekleşeceğine, ülkemiz ve insanımızın gönencinin tesis edilebileceğine inanıyoruz.

İhtiyacı duyduğumuz demokratikleşme, bu ekonomik ve sosyal boyutlarla iç içe bir şekilde değerlendirilmek durumundadır. Ülkemizin siyasal yaşamına dair gerçeklikler, halkımızın ekonomik, sosyal gereksinimleri,

Kürt sorununun gerektirdikleri, Taksim Gezi Parkı'ndan başlayıp ülke geneline yayılan halk hareketinin istemleri göstermiştir ki, barış, refah ve gönenc; ancak kapsamlı bir demokratikleşmeyle olanaklı olabilecektir. Her türlü şiddet ve terör ortamının dayanaklarının ortadan kaldırılması, sadaka kültürünün ve gerici ideolojilerin etkinliğinin kırılması, toplumun etnik kökenleri, yaşam biçimleri ve dinsel inançları üzerinden birbirine düşman edilmesinin önüne geçilmesi de ancak böylece olanaklı olacaktır.

Sözlerime son verirken, kurultayı destekleyen bütün kurum, kuruluş, dernek ve üniversitelere, panellerde yer alacak, bildiri sunacak bütün değerli akademisyen, uzman ve konuşmacılara, tüm delege ve izleyiciler ile düzenleme, danışma, yürütme kurulları ve kongre sekreteriyasına, Eskişehir Şubemizin Başkanı, Yönetim Kurulu ve çalışanlarına, Oda Yönetim Kurulu adına içtenlikle teşekkür ediyor, hepinize saygılar sunuyorum."

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı açılıştta şöyle konuştu:

"Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu ve şahsım adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla selamlıyorum. Makina Mühendisleri Odamız tarafından düzenlenen 9. Endüstri İşletme Mühendisliği Kurultayı'nda aranızda bulunmaktan büyük bir onur duyduğumu öncelikle belirtmek isterim. Burada bizleri buluşturan arkadaşlarıma, Düzenleme ve Yürütme Kurulumuza, görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, uzmanlara, Makina Mühendisleri Odamız Merkez ve Eskişehir Şube yöneticilerine, EİM-MEDAK'a, Oda ve Şube çalışanlarına, emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Endüstri- İşletme Mühendisleri Örgütülüğünün Tartışılması Önemlidir

Odamız tarafından aksatılmadan 9. defa düzenlenen bu kurultayımız birkaç açıdan önemlidir. Öncelikle Odamız örgütülüğünde yer alan endüstri – işletme mühendisliği mesleğinin eğitiminden uygulamada karşılaşılan sorunlarına ve çözüm önerilerine kadar birçok konu bu Kurultayımızda meslektaşlar tarafından dile getirilmekte ve görünür olmaktadır. Öte yandan değerli bilim insanları ve konu

uzmanları tarafından yoğun emek sonucu hazırlanmış bildiriler açık ortamlarda sunulmakta ve paylaşılmaktadır. Bizce paylaşılan bilgi de en değerli bilgi olmaktadır. Bir diğer önemi yine bu Kurultayımızda Odamız içerisinde endüstri- işletme mühendisleri örgütülüğü tartışılmakta ve örgütülüğe vurgu yapılmaktadır.

Etkinlikler Oda Örgütülüğünü Büyütmektedir

Bu kurultaylar kişisel anlamda benim açımdan da önemlidir: O dönem Başkanlığı yaptığım MMO Yönetim Kurulunda aldığımız kararla, 1. Kurultay'ımızı 29 Kasım 1997'de İzmir'de gerçekleştirmiştik. Sonra iki yıllık aralıklarla bugün dokuzuncusuna ulaştığımız. Denizli'de 12-13 Aralık 2003 tarihinde ve benim Oda Yönetiminden ayrıldığım bir dönemde gerçekleşen 4. Kurultay'ımızda da Oda Yönetim Kurulunun verdiği görevle Kurultay açılış bildirisi hazırlayarak katılımcılara sunmuştum. "TMMOB Makina Mühendisleri Odasında Endüstri-İşletme Mühendisliği Çalışmaları" başlıklı açılış bildirisi sonradan 344 numaralı Oda yayını olarak da kamuoyuna sunulmuştu. O çalışmamızda o tarihe dek Odamızca endüstri- işletme mühendisleri açısından yapılanların tümü tarihsel bir sıralamayla verilmişti. Kasım 2003 tarihiyle hazırlanan o sunumda 42 üniversiteden mezun Odaya kayıtlı endüstri – işletme mühendislerinin sayısının 3522 olduğunu ifade etmiştik. Aradan geçen on yılda sayının 6826'ya ulaştığını biliyoruz. Yine o sunumda EİM-MEDAK'ın kuruluşundan o güne yaptığı çalışmaları, Odamızın yüz akı Endüstri Mühendisliği Dergimizin başından o güne kat ettiği mesafeler, yapılan üç kurultayın içeriği ve Odamızca endüstri- işletme mühendisleri için hazırlanan kitapları da tanıtmıştım.

Bunları neden söyledim: Örgütümüzün geldiği nokta açısından, endüstri- işletme mühendisliğinin geldiği nokta açısından zaman zaman dikiz aynasından geriye bakmak gerekiyor. Bu yapılan çalışmanın zaman zaman tekrarlanması gerektiğine de çok inanıyorum. Ben Oda örgütülüğünü büyüttüğüne inandığım bu çalışmalar içerisinde bulunan tüm endüstri- işletme mühendisi arkadaşlarıma, meslektaşlarıma teşekkür ediyorum.

Örgütümüz Saldırlara Karşı Duracak Yeterliliktedir

TMMOB, mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarını temsil etmektedir. Onların hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve

kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir. Bu amaçla meslek alanlarıyla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak ve toplumu bilgilendirmek; politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirmek ve bunların yaşama geçirilmesi için mücadele etmek zorundadır. TMMOB bunların gereği olarak en genel anlamda bağımsız ve demokratik bir Türkiye'nin yaratılması yönündeki çalışmalarını bütünsel bir anlayışla ve etkinleştirerek sürdürmek kararlılığındadır. TMMOB bu çalışmalarını bilimin ve tekniğin ışığında, bilim insanlarının yol göstericiliğinde, 60 yıllık birikimi ve 70'lerde çizilen yol haritasıyla yürütmeye kararlıdır.

Bilimi ve teknolojiyi emperyalistlerin ve sömürgeci emekçi halkımızın hizmetine sunmak için kararlı olan örgütümüzün, insandan, emekten, haktan, hukuktan adaletten yana anlayışı ve çalışma tarzı, bizi zaman zaman siyasal iktidarlarla karşı karşıya getirmektedir. Son dönemde gündeme gelen meslek örgütümüze yönelik yeniden yapılandırma çalışmaları, örgütümüzü işlevsizleştirmeye yönelik yasal düzenlemeler de bunun bir göstergesidir. Ama bizim örgütümüz 60 yıla yakın birikimiyle bu saldırılara karşı duracak ve eğilmeyecek yeterliliktedir. Biz asla "padişahım çok yaşa" diyenlerle saf tutmadık, tutmayacağız. Aksine gözlere mil çekildiği, dillerin kesildiği, kulakların sağır edildiği zamanlarda "Kral çıplak" dedik, demeye devam edeceğiz. Bunu buradan bir kez daha ifade ediyorum.

Hiç eğilip bükülmeden, karanlığa karşı aydınlığı, sömürüye karşı emeği, eşitsizliğe karşı adaleti, ırkçılığa karşı bir arada yaşamayı, savaşa karşı barışı, baskı ve zora karşı özgürlük ve demokrasiyi savunmaya devam edeceğiz. Biz "Bir meslek örgütüne bu ülkede bu dönem düşen görev budur" diye düşünüyoruz.

Hepimizin bildiği gibi TMMOB ortamı genel kurullar süreci içerisinde. Ben buraya katılan tüm arkadaşlarıma genel kurullarımızı demokrasi şölenine çevireceğine ve seçimlerde de Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin insandan, emekten, haktan, hukuktan, adaletten yana anlayışını sürdüreceği olan arkadaşlarımızı yeniden yönetimlere taşıyacağına çok eminim.

Kurultayımızın her zamanki gibi başarılı geçmesini diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum."

VII. MAKİNA TASARIM VE İMALAT TEKNOLOJİLERİ KONGRESİ BURSA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına (MMO) Bursa Şube yürütücülüğünde düzenlenen Makina Tasarım ve İmalat Teknolojileri Kongresinin yedincisi 6-7 Aralık 2013 tarihlerinde Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Kongre'nin açılış konuşmaları Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Recep ALTEPE, MMO Bursa Şube Başkanı İbrahim Mart, Oda Yönetim Kurulu Başkan Vekili Yunus Yener tarafından yapıldı.

Kongre, açılış konuşmalarının ardından, Oda Sanayi Çalışma Grubu Başkanı Yavuz Bayülken'in katıldığı "Makina İmalat Sektörünün Dünü, Bugünü ve Geleceği" konulu açılış oturumuyla devam etti.

Kongre'nin birinci gününde "Hidrolik", "Pnömatik", "Gözle Muayene ve Uygulamaları" konularında üç atölye çalışması yapılırken farklı konu başlıklarına sahip dört oturumda 20 adet bildiri sunuldu.

Kongre'nin ikinci gününde ise, altı oturumda 21 bildiri sunulurken; "Kolay Güvenlik", "Geometrik Ölçülendirme Toleranslandırma" ve "Tahribatsız Muayene Yöntemleri" konularında üç atölye çalışması yapıldı.

İki gün boyunca toplam 41 Bildirinin sunulduğu onbir oturum ve altı adet atölye çalışmasının yapıldığı Kongre'de TOFAŞ A.Ş. ve Durmazlar Tramvay Fabrikası'na teknik geziler düzenlendi.

Oda Yönetim Kurulu Başkan Vekili Yunus Yener Kongre açılışında şöyle konuştu:

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Makina İmalat Teknolojileri Kongresi'ne hoş geldiniz.

Yalnızca örgütlü üyesinden aldığı güç ile çalışmalarını sürdüren Odamız, uzmanlık alanlarımızla ilgili tüm dallarda olduğu gibi, makina imalat tek-

nolojileri alanında 14 yıldır kongreler düzenlemektedir.

Ayrıca değişik çalışma dönemlerimizde demir çelik, otomotiv, tıbbi cihazlar, enerji sistemleri, bakım, kaynak gibi alt sektörler, tesisat, uçak-havacılık-uzay, endüstri ve işletme mühendisliklerine yönelik kongre, kurultay, sempozyum etkinlikleri de Odamızca düzenli olarak yapılmaktadır. Bu etkinliklere, önceki çalışma dönemi-mizde endüstriyel otomasyon sempozyumu ile geleceğin teknolojileri sempozyumu da eklenmişti. Bütün bu etkinliklerimiz, her çalışma dönemimizin sonlarına doğru Ankara'da toplanan ve 1963'ten bu yana TMMOB adına iki yılda bir Ankara'da düzenlediğimiz Sanayi Kongresi'yle taçlanmaktadır. Bu vesileyle 2013 Sanayi Kongresi'nin 20-21 Aralık 2013 tarihlerinde Ankara'da Milli Kütüphane Konferans Salonu'nda toplanacağını buradan duyurmak istiyorum.

Bu etkinliklere sunulan tüm bildirimler, panellerin bant çözümleri ve sonuç bildirimleri, kitaplaştırılarak kamuoyu ve ilgili mercilerle paylaşılmakta, ayrıca bir dizi kitap ve rapor yayımlanmaktadır. Bunlardan sanayi ile ilgili olanlarının başında, iki yıla bir güncellenen ve bu alanda en

yetkin rapor olan Makina İmalat Sanayii Sektör Araştırması; KOBİ'ler; OSS'ler, KSS'ler, Endüstri Bölgeleri, Teknoparklar; Ülke Örnekleri ile Kalkınma ve Sanayileşme Modelleri; Türkiye Sanayinde Öncelikli Sektörler ve Bölgesel Kalkınma Yaklaşımı; Türkiye'de Kalkınma ve İstihdam Odaklı Sanayileşme İçin Planlama başlıklı Oda raporları gelmektedir. Bu raporların tamamında emeği bulunan ve açılış oturumunda sektöre dair önemli tespit ve verileri bizlerle paylaşacak olan Sanayi Çalışma Grubumuzun Başkanı Sevgili Yavuz Bayülken Ağabeyimize, emeği ve sınırsız katkıları için teşekkür ediyoruz.

Türkiye Ekonomisinin Yapısal Sorunları Sektörün Sorunlarıyla İç İçe Geçmiş Durumdadır

Toplumsal refahın gerçekleşebilmesi sanayileşme ve teknolojinin halkın yararına kullanılmasıyla mümkündür. Bunun için öncelikle içinde bulunduğumuz genel ve özel koşulları gerçekçi bir biçimde tespit etmemiz gerekmektedir. Dünyayı saran krizin ülkemize yansımaları ile Türkiye ekonomisinin yapısal sorunları, daha özelden imalat sanayi ve makina imalat sanayi sektörünün sorunları, büyük oranda iç içe geçmiş durumdadır. Zira 33 yıllık serbestleştirme sürecinde sanayide sübvansiyonların büyük ölçüde kaldırılması, KİT yatırımlarının durdurulması, büyük ölçekli sanayi kuruluşlarının özelleştirilmesi, sabit sermaye yatırımlarında gerileme yaşanması, Gümrük Birliği hedefleri doğrultusunda tüm sektörlerde korumacılığın asgariye indirilmesi ve sanayimizin eşitsiz koşullarda küresel rekabete açılması, makina imalat sektörünü de doğrudan etkilemektedir.

Sanayi genelinde öz kaynaklardan çok ithal kaynaklar gir-di olarak kullanılmaktadır. Örneğin makina iç pazarında ithal ürün oranının yaklaşık olarak yüzde 65 olması dikkat çekicidir. Küresel güçlerin dayattığı işbölümü ile fason üretim ve taşeronlaşma egemen kılınmakta, kaynak tah-sisi iç ve dış piyasalar yoluyla sağlanmaktadır.

İstihdam yaratmayan ve gerçekte sıcak para destekli "büyüme" yıllarından ekonominin ölçeğinin küçüleceği, açık sorunuyla her düzeyde karşı karşıya kalınacağı bir durgunluk dönemine girilirken sektörün diri tutulması, imalat sanayinin geneli açısından da önem taşımaktadır.

Teknoloji Üreten Bir Toplum Olma Hedefine Ulaşmalıyız

Makina imalat sanayi sektörü, 20'den fazla alt sektörden oluşmakta ve hemen hemen bütün sektörler "yatırım malı" ve "ara malı" olarak girdi üretmektedir. Sektör, sanayinin itici gücü ve gelişmişliğin önemli ölçütlerinden birini oluşturmakta, dünyada "mühendislik" veya "makina mühendisliği sanayi" olarak kategorize edilmektedir.

Mühendislik tasarımı ise ürün geliştirilmesinde ve/veya üründe farklılık yaratılmasında öncelikli ve zorunlu aşamalardan biridir. AR-GE çalışmaları için de vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Patent ve markanın alınmasında, özellikle makina imalat sanayinde mühendislik tasarımı giderek küresel rekabette temel çalışmaların başında bulunmaktadır.

Acımasız ve çıkarlara dayalı uluslararası rekabet ortamında, "teknolojiyi yalnızca kullanan değil teknoloji üreten bir toplum olma" hedefine ulaşmamız gerekiyor. Ülkemizin başka ülkelerin teknoloji pazarı olmaması ve tüm sanayi sektörlerinde var olmanın ve teknoloji üretiminin, projelendirme, mühendislik tasarımı, AR-GE ve yerli üretimde yetkinleşmekten hareketle olanaklı olduğunun herkes tarafından görülmesi, benimsenmesi gerekmektedir.

Teknolojinin ürün geliştirme sürecinde, doğrudan ürün ve imalat süreci üzerindeki rolü çok önemlidir. Genel olarak imalat sanayi ele alındığında yaratılan katma değeri belirleyen etkenlerden biri de faaliyet gösterilen sektörün hangi teknoloji düzeyine dahil olduğudur. Odamızın Makina İmalat Sektör Araştırması ve diğer araştırmalarda görüldüğü üzere, üretimin bugünkü ağırlığı yüksek katma değerli özgün üretimden çok konvansiyonel ürünlere dayanmaktadır.

Mühendis İstihdam Düzeyi Düşük, Ücretleri Yetersiz, İş Güvenceleri Yoktur

Türkiye makina sanayi üretimi 2012 yılında 28,3 milyar dolar olmuştur. 2012'de sektör ihracatı 12,6 milyar dolar, ithalatı 21,9 milyar dolar, dış ticaret açığı da 9,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiş; son beş yıl içinde toplam açık 45 milyar doları bulmuştur.

Üretimde ihracatın payı yüzde 30`dur. İhracat, orta-düşük teknoloji ürünler ağırlıklıdır. İthalata bağımlılıkta sektör ortalaması yüzde 65`e ulaşabilmektedir. Katma değer oranı ise yüzde 23,8 ile düşük bir düzeydedir.

Türkiye`de genel istihdam içinde sanayi istihdamında yüzde 19,2`ye gerileme söz konusudur. Sanayide istihdam edilen 3,5 milyon kişinin 210 bini makina sanayinde çalışmakta, bunun da yalnızca 3 bin 500`ü yani yüzde 1,7`si mühendistir. Mühendis istihdam düzeyi düşük, ücretleri yetersiz, iş güvenceleri yoktur.

Makina sanayinin zayıf yönleri ve sorunlarını ise şöyle sıralayabiliriz:

- Firma nitelikli iş gücü oranının düşüklüğü.
- Tasarım geliştirme, inovasyon ve marka yetersizliği; katma değeri düşük ürünlerin yüksek oranı.
- Patent ve faydalı model sayısının azlığı, fikri ve sınai mülkiyet haklarının kullanılmaması.
- Proje, etüt ve veri tabanı yetersizliği.
- Yan sanayinin gelişmemesi ve ileri teknolojide ara malda dışa bağımlılık.
- Kayıt dışı firma çokluğu ve merdiven altı üretimi.
- KOBİ`lerin fazlalığı ve kurumsallaşmada zafiyet, Firmalar arası ilişkilerin zayıflığı.
- Üniversite-sanayi işbirliğinde yetersizlik.
- Makina parkının eski ve ikinci el olması.
- Kamu alımlarında yerli üretime sağlanan avantajların, bölgesel teşvik ve desteklerin yetersizliği.
- Enerji maliyetlerinin yüksekliği.
- Çeşitli vergi dezavantajları.

- Sermaye birikiminin yetersizliği, kredilerin azlığı ve faizlerin yüksekliği.
- Tüketici (kullanıcı) bilinç eksikliği.
- Yetersiz yurt dışı tanıtım ve pazarlama.
- Fason çalışma sisteminin kaliteye zarar vermesi.

Sorunların Kapsamlı Çözümü İçin Küresel Sermaye Güdümlü Politikalar Reddedilmelidir

Sorunların kapsamlı çözümü için her şeyden önce dışa bağımlı, küresel sermaye güdümlü politikalar reddedilmelidir. Sanayinin fason yapısının değiştirilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda yatırımlar artırılmalı, özelleştirme uygulamalarıyla kamu ve sanayinin küçültülmesinden vazgeçilmeli, ithalat politikaları gözden geçirilmeli, yerli yatırımcı özendirilmeli-korunmalı, katma değeri yüksek ileri teknoloji isteyen alanlarda yatırımlar desteklenmeli, kamunun ekonomideki yönlendiriciliği ve planlama yönelimi benimsenmelidir.

Yeniden yerli girdi oranını artıran, kredi mekanizmasını KOBİ`lere yönelik olarak yaygınlaştıran, istihdamı ön plana çıkaran, bölgelere göre kapsamlı kalkınma planı geliştiren bir strateji yürürlüğe konulmalıdır.

Sektöre teşvikler, krediler ve AR-GE teknoloji platformu destekleri getirilmeli, rekabet gücü artırılmalıdır.

Özgün ürün yaratabilmek hedeflerin başında yer almalıdır. Sektör teknoloji düzeyini yükselten bir aşamaya geçmek zorundadır. Yüksek katma değerli ürün için stratejik bir hamle gereklidir.

Sektör AR-GE ve inovasyon çalışmalarını hızlandırmalı, daha çok proje üretebilmeli; AR-GE payı yükseltebilecek şekilde desteklenmelidir. Sektörün özel makinalara yönelik AR-GE çalışmaları ve ihracat içinde yüksek katma değerli ürünlerin payı artırılmalıdır.

Böylece yapısal bir değişime girmek mümkün olabilecektir.

Son olarak, ülkemizin güncel sorunlarına da kısaca değinerek konuşmamı tamamlayacağım. Ülkemizde demokratikleşme ihtiyacı inkar edilemez. Demokratikleşme

süreci, ekonomik ve onunla bütünlenen sosyal boyutlarla birlikte ele alınmalıdır. Ülkemizin siyasal yaşamına dair gerçeklikler, halkımızın ekonomik, sosyal gereksinimleri, Kürt sorununun gerektirdikleri, Taksim Gezi Parkı`ndan başlayıp ülke geneline yayılan halk hareketinin istemleri göstermiştir ki, barış ve refah ancak kapsamlı bir demokratikleşmeyle gerçekleşecektir. Her türlü şiddet ve terör ortamının dayanaklarının ortadan kaldırılması, sadaka kültürünün ve gerici ideolojilerin etkinliğinin kırılması, toplumun etnik kökenleri, yaşam biçimleri ve dinsel inançları üzerinden birbirine düşman edilmesinin önüne ancak bu şekilde geçilebilir.

Sözlerimi bitirirken, bildiri sunacak, panelde yer alacak bütün konuşmacılara, katkıda bulunan kurum, kuruluş ve üniversitelere, delege ve izleyiciler ile Odamız adına Kongre`nin gerçekleştirilmesini sağlayan düzenleme, yürütme kurulları ile Kongre sekreteriyasına, Bursa Şubemizin Başkanı, Yönetim Kurulu ve çalışanlarına, Oda Yönetim Kurulu ve şahsım adına teşekkür ediyor, etkinliğin başarılı geçmesini diliyorum, saygılar sunuyorum."

TMMOB Makina Mühendisleri Odası (MMO) Bursa Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Mart açılışta şöyle konuştu:

TMMOB MMO Merkezi adına Şubemiz tarafından düzenlenen "Makina İmalat Teknolojileri Kongresi - MATİT 2013" e hoş geldiniz.

Sizleri TMMOB Makina Mühendisleri Odası Bursa Şubesi Yönetim Kurulu ve şahsım adına saygı, sevgi ve dostlukla selamlıyorum.

Bilindiği üzere TMMOB Makina Mühendisleri Odası, her çalışma döneminde, örgütsel birikimi ile meslek alanla-

rına yönelik onlarca konu başlığında ülkemizin dört bir yanında Kongre, Kurultay ve Sempozyum etkinlikleri düzenlemektedir. Bu etkinliklerimizde yaratılan özgür platformlarda konunun tarafları bir araya gelerek bilginin erişim ve paylaşım olanakları ortaya konulmakta, yeni bilimsel ve teknolojik gelişmeler aktarılmakta, meslek alanlarımızla ilgili ülke gerçekleri tanımlanmakta, sorunlar tespit edilmekte ve çözüm yolları önerilmektedir.

Bu çerçevede, "Makina İmalat Teknolojileri Kongresi-MATİT 2013" de Odamız adına Şubemiz tarafından gerçekleştirilmektedir.

Bursa`da ilk kez ve Teknoloji fuarları ile eş zamanlı olarak düzenlediğimiz bu Kongre iki gün sürecektir.

Makina İmalat Sektörü Sanayileşmenin Önündeki Açmazları Derinden Yaşamaktadır

Bugün Küreselleşme sürecinin yaşandığı dünyamızda, ulusal sanayi ve ekonomileri zayıflatarak küresel güçlerin egemenliği pekiştirilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde ise küreselleşme sürecine karşı durabilmek için direnme noktaları sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu çerçevede emek yoğun teknolojilerden ileri teknoloji uygulamalarına geçiş çabaları filizlenmeye ve AR-GE çalışmalarını hızlandırıp yerli sanayinin gelişimine katkı koyarak bağımlılığı azaltma girişimleri hızlanmaya başlamıştır.

Bilim ve teknolojiye etkinleşilmesi ve toplumsal ekonomik faydaya dönüştürülebilmesi, Ülkenin kalkınması, iş gücünün tam istihdamı, refah düzeyinin artırılması ve çalışana insanca yaşama koşulları sağlanması için sanayileşme şarttır. Ülke sanayisinin ayakta kalabilmesi ve rekabet gücünü arttırabilmesi, yeni teknolojileri kullanılabilir ve üretilir hâle gelmesi ancak buna bağlıdır. Ancak nitelikli iş gücü ve mühendis istihdamı üzerindeki ülkenin ekonomik küçülmesi riski, aşırı iç ve dış borçlanma baskısı, işsizlik ve güvencesizlik gibi başlıklar ile toplanabilecek baskılar sanayileşme önünde önemli açmazlar olarak durmaktadır.

Ülkemizdeki tüm diğer sektörler gibi bu açmazları en

derinden yaşayan sektörlerden biri olan Makina İmalat sektörü, bu anlamda özel bir öneme sahiptir.

Bu çerçevede, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Makina Mühendisleri Odasının, Türkiye`de Makina İmalat Sanayi Sektöründe çalışan üye, uzman ve yöneticiler ile kamu ve özel sektör temsilcileri ve bilim insanlarını bir araya getirerek, Makina İmalat Sektörünün gelişimi ve yaşanan sorunlarının tespit edilmesi, olası çözüm önerilerinin oluşturulması ve kamuoyu ile paylaşılmasını Kongre`mizin amacı olarak belirlenmiştir.

Kongre İki Yıl Süren Yoğun Bir Çalışmanın Ürünüdür

Kongre hazırlık çalışmalarımız yaklaşık iki yıl sürmüş, ülkemizin çeşitli bölgelerinden gelen bildiriler titizlikle irdelenmiş, Kongre Yürütme ve Düzenleme Kurullarının yoğun çalışmaları neticesinde, Kongre'nin amaç ve kapsamına uygun olarak hazırlanan ve yayınlanan Kongre Programı Kitapçığı oluşturulmuştur.

Kongre program kitapçığında da görüleceği üzere, Kongremiz 1. gününde açılış konuşmalarının ardından, "Makina İmalat Sektörünün Dünü, Bugünü ve Geleceği" konulu açılış oturumu ile başlamış olacak, devamında,

- Kaynaklı İmalat ve Kaynak Teknolojileri
- Katma Değer Arttırma / Yaratma Çalışmaları, Tasarım, AR-GE ve İnovasyon
- Makine İmalat Teknolojileri Yöntemlerinde Gelişmeler / Yeni Yaklaşımlar
- Sac İşleme ve Şekillendirme Teknolojileri gibi

Konu başlıklarında toplam 4 oturumda 20 bildiri sunulacak,

Hidrolik, Pnömatik, Gözle muayene ve Uygulamaları konularında 3 Atölye Çalışması yapılacak.

TOFAŞ A.Ş. ve DURMAZLAR A.Ş. firmalarına 2 ayrı teknik gezi düzenlenecektir.

Kongremizin 2. gününde ise,

- Sektörde Mühendisliğin Rolü ve Mühendislerin Çalışma Koşullarındaki Değişim / Dönüşüm
- Ostim Örnekleme incelemesi çerçevesinde Bir Bölgesel Sanayileşme Modeli Önerisi
- Makine İmalat Teknolojileri Yöntemlerinde Gelişmeler / Yeni Yaklaşımlar
- Malzemelerde Gelişmeler ve Yenilikler (2 paralel oturum)
- Makine İmalatı İşçi Sağlığı ve Güvenliği gibi

Konu başlıklarında toplam 6 oturumda 21 bildiri sunulacak,

Kolay Güvenlik, Geometrik Ölçülendirme Toleranslandırma ve Tahribatsız Muayene Yönetmeleri konularında 3 Atölye Çalışması yapılacak,

Kongremiz "Sonuç Bildirgesi Sunumu ve Forum" oturumu ile sona erecektir.

Böylece 2 gün boyunca Kongre`mizde özetle toplam 41 Bildirinin sunulduğu 11 Oturum, 6 adet Atölye Çalışması ve 2 adet Teknik Gezi gerçekleştirilmiş olacaktır.

Sözlerimi tamamlarken, Kongre`mizin düzenlenmesinde emeği geçen Kongre Sekreterimiz Mak. Müh. Kaan Özen başta olmak üzere, Kongre Yürütme ve Düzenleme Kurulu üyelerine ve emek veren tüm arkadaşlarıma,

Kongre`mizin düzenlenmesinde işbirliği ve desteklerini esirgemeyen Bursa TÜYAP Fuarcılığı değerli yönetici ve çalışanlarına,

Kongre`mizi destekleyen başta BBŞB ve BİTMO olmak üzere MİB, ULUTEK, UÜ, UÜ TEKNOLOJİ TRANSFER OFİSİ, DURMAZLAR, HİTTEK ve SİCK gibi kurum ve kuruluşların değerli yöneticilerine,

Ayrıca bilgi ve deneyimlerini bizlerle paylaşacak olan değerli üyelerimize, uzman, yönetici ve bilim insanlarımıza yürekten teşekkür ediyorum.

Kongre`mizin başarılı geçmesini diliyorum, hepimize tekrar sevgi ve saygılarımı sunuyorum."

VIII. ULUSAL ÖLÇÜMBİLİM KONGRESİ SONUÇ BİLDİRİSİ AÇIKLANDI

TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Kocaeli Şubemiz ile TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü'nün birlikte düzenlediği VIII. Ulusal Ölçümbilim Kongresi, "Kamusal Hizmetlerde ve Endüstride Ölçümbilim" ana teması ile 26-28 Eylül 2013 tarihleri arasında Gebze-Kocaeli'nde TÜBİTAK-UME Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Kongre otuzbir kurum, kuruluş, üniversite tarafından desteklenmiş, kongre boyunca toplam oniki oturumda 46 bildiri sunulmuş, 22 poster bildiri kabul edilmiş ve toplam 68 bildiri, Kongre Bildiriler Kitabı'nda yayınlanmıştır. Kongrede "Kamusal Hizmetlerde Ölçümbilim" konulu bir panel düzenlenmiştir.

Kongreye paralel olarak düzenlenen sergiye onbir kuruluş katılmıştır. Kalibrasyon, eğitim ve diğer hizmetlerle ilgili olarak düzenlenen sergi, katılımcılardan büyük bir ilgi görmüş ve kuruluşlar arasındaki iletişimin gelişmesinde önemli bir rol oynamıştır. Kongreyi 150'si kayıtlı delege olmak üzere toplam 350'yi aşkın mühendis, teknik eleman ve üniversite öğrencisi izlemiştir.

Kongre'de dile getirilen görüş ve öneriler aşağıda özetle kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Ölçümbilim, gerçekte, bilimsellik, adalet ve uygarlığın temel yapı taşları arasında yer alır. Makine imalat, hassas mekanik ve mekatronik, savunma teknolojileri, elektronik, uzay teknolojileri, enerji, sağlık, adli bilimler, çevre gibi kritik sanayi alanları ve ticaretle kullanılan ölçümler, mevzuat gereği zorunlu olarak yapılması gereken denetimler ve bu konularda yapılan çalışmaların tamamı, ölçümbilimine ve uygulamalarına dayanmaktadır.

Bilim, endüstri, ticaret, savunma gibi alanların temel gereklerinden biri olan yüksek duyarlılık ve doğrulukta ölçüm yapabilme yeteneği, ortaya çıkan ürünün kaliteli, hassas, dayanıklı ve güvenilir olmasında vazgeçilmez bir rol oynamakta, bu nedenle endüstri üretiminin de kaçınılmaz şartlarından birisi olmaktadır. Ölçüm, her iktisadi faaliyet ve mesleğin icrasında, farkına varılmasa da toplumun refahı, sağlık, güvenlik ve bilimin her alanında, günlük hayatımızın birçok kesitinde yer almaktadır. Kısaca ölçümbilim, gelişmişlik seviyesinin ölçüsü olarak, bir tarihi vesika niteliğindedir.

Giderek daha karmaşık hâle gelen üretim teknolojileri ve yaşam biçimlerimiz, sağlık ve çevre ile ilgili ölçümlerin yüksek doğrulukla yapılmasını gerektirmektedir. Zira bu ölçümlerin toplumsal yaşama doğrudan etkisi vardır. Bu alandaki sorunlar can kayıpları ya da bir dizi olumsuzlukla sonuçlanabilmektedir.

Ölçümbilim, gelişen teknolojiye paralel ve yeni yaşam koşulları gereği piyasa denetimi, ürünlerin uygunluk değerlendirilmesi, biyo ölçümbilim, kimyasal ölçümbilim, nano ölçümbilim, gıda güvenliği, adli bilimlerle ilgili ölçümbilim alanlarında da ortaya çıkmıştır. Ana teması "Kamu Hizmetlerinde Ölçümbilim" olan Kongre'miz bu yeni alanları dikkate alarak düzenlenmiştir. Doğru bir kalkınma için kongre sonuçlarının genelde benimsenmesi ve uygulama sorunlarının, eylem planlarının uygulanması için gerekli mali kaynağın nasıl sağlanacağına, hangi stratejinin takip edileceğine, uygulayıcı Bakanlıklarla detaylı olarak ele alınması, bir diğer önemli konudur.

Gelişmiş ülkelerde gerçekleştirilen ölçümlerin uluslararası tanınırlığı, bu alandaki faaliyetlerin sürekliliğini sağlamak amacıyla gerekli yapısal organizasyon ve teknik altyapıya sahip Ulusal Ölçüm Sistemi vasıtasıyla gerçekleştirilir. Bu sistem ile ölçümlerin doğruluğu, bilimsel ölçüm metodlarına uygun olarak sonuçların güvenilirliği ve doğruluğu ispat edilmek durumundadır. Ülkenin ölçme organizasyonunu ve ölçme altyapısını geliştirmek, diğer ülkelerin ölçme sistemleri ile koordinasyonunu sağlamak ve uyumlaştırmak bu sistemin yükümlülükleri arasındadır. Ulusal Ölçüm Sistemi, ölçü birliğini sağlamaya yönelik Uluslararası Ağırlıklar ve Ölçüler Bürosu'ndan (BIPM), ülkedeki kullanıcı seviyesine kadar kesintisiz bir ölçüm zinciri içinde ulusal kalite oyuncularını dâhil eden ve bağlantısını sağlayan bir sistem olarak ifade edilmektedir.

Metrolojinin önemsenerek tüm alanlarda kamusal denetim kapsamında uygulanması üretkenliği ve AR-GE faaliyetlerinin verimini ve ürünlerin kalitesini artırır, ürünlerin yeni pazarlara açılmasını sağlar, enerji giderlerini azaltır, ticaretle kaos yaşanmasını önler, bozuk-hurda üretimi azaltır, ürünlerin pazarlarda rekabet edebilmesini sağlar, satıştan sonra teknik destek ihtiyacını azaltır, müşteri memnuniyetini artırır vb. Kısacası hayat, tasarruf ve zaman üzerinde sayısız olumlu etkisi vardır.

Metrolojinin ülkemiz ekonomisine büyük katkısı olabileceğini birkaç örnekle hatırlamakta yarar vardır. 2012 yılında ülkemizde 45,2 milyar m³ doğal gaz tüketimi gerçekleştirilmiştir. Bunun ekonomik değeri 19,4 milyar ABD doları

dir. Ölçümler, maksimum izin verilen hatası +/-% 1 olan sayaçlar ile yapılmaktadır. Ölçümlerde % 1 hata olması durumunda bunun karşılığı 452 milyon m³ olup ekonomik değeri 194 milyon ABD dolarıdır.

2012 yılında ülkemizde araç yakıtı yıllık olarak 26,1 milyar litre tüketilmekte olup, ekonomik değeri 57,5 milyar dolardır. Benzer şekilde dağıtım istasyonlarında oluşabilecek %0,5'lik ölçüm hatasının karşılığı 130 milyon litre olup ekonomik değeri 287 milyon ABD dolarıdır.

Ülkemizin 2012 yılı yıllık elektrik enerjisi tüketimi 341,9 milyar kWh olup, bu tüketimin ekonomik değeri 36,3 milyar ABD dolarıdır. Evlerde kullanılan sayaçlarda oluşabilecek %3,5 oranında bir ölçüm hatasının 11,9 milyar kWh ve ekonomik değeri 1,27 milyar ABD dolarıdır.

Yukarıda belirtilen hususların da dile getirildiği etkinlik boyunca yapılan sunumlar ve tartışmalarda oluşan tespitler aşağıda kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

- Teknik mevzuat alanında, henüz tamamlanmamış olan kamusal denetim mekanizmalarının bir an önce oluşturulması, mevcut olanların etkinliğinin artırılması gerekmektedir. Makina Mühendisleri Odası bu kapsamda, piyasa gözetimi ve denetimi konusunda üzerine düşecek her görevi yerine getirmeye hazırdır.
- Ülkemizdeki yasal kapsamdaki ölçü aletlerinin kapsamlı bir envanterinin çıkarılması ve yapılacak denetimlerle birlikte bu envanterin güncel kılınması sağlanmalıdır.
- Öncelikle Bakanlık, Üniversiteler, Ulusal Metroloji Enstitüsü, TÜRKAK, TSE, TMMOB ve bağlı Odaları ile tüketici örgütlenmeleri arasındaki işbirliği geliştirilmeli, ortak bir çalışma ortamı yaratılmalıdır.
- Toplumda ölçümbilime dair, özellikle yazılı ve görsel basında bilinç oluşturulmasına yönelik çalışmalar konunun tüm ilgili taraflarınca yapılmalıdır.
- Ölçümbilim alanında eğitilmiş personel sorunu hâlâ çözülememiştir. Milli Eğitim Bakanlığı, teknik mesleki eğitim kurumlarının eğitim programlarına metroloji eğitiminin yeterli düzeyde ve nitelikte dâhil edilmesi için ilgili kuruluşlar ile işbirliği içinde çalışmalar başlatılmalıdır. İlgili alanlarda lisansüstü programları oluşturulmalı ve artırılmalı, diğer bölümlerde teorik ve pratik ölçme bilgisi eğitimi oranının yükseltilmesi çalışmaları yapılmalıdır.
- Meslek içi eğitim boyutu ile ölçümbilim alanında çalışan - çalışacak teknik personelin eğitimi uygulamada yetersiz kalmaktadır, konu özelinde Makina Mühendisleri Odası vb. Meslek Odaları görev ve sorumluluklar üstlenmeli, kamu kurumları bu açıdan duyarlı ve destekleyici olmalıdır.
- İnsan yaşamına mal olabilen hataların ortadan kaldırılması için "sağlık hizmetlerinde yapılan ölçümler" in

güvenilirliği üzerinde önemle durulmalıdır. Sağlık hizmetlerinin kalitesi açısından gerek kamu gerekse özel sağlık kuruluşları arasında kalibrasyon çalışmaları yaygınlaştırılmalı ve sistematik bir şekilde uygulanması sağlanmalıdır.

- Yasal ölçümbilimin yürütücüsü olan kurumun, mevcut yapısıyla gereksinimleri yeterince karşılayamadığı gerçeği itibarıyla bu yapı özerk bir statüye kavuşturulmalı, fiziki altyapı sorunu çözülerek, daha işlevsel bir hâle getirilmelidir. Bu tür yapılanmalarda Odamız kamu yararına görev almaya hazırdır.
- 2009 yılı başında "Ölçü Aletleri Direktifi" nin yürürlüğe girmesinden sonraki süreçte mevcut yasal ölçümbilim altyapısının ulusal öncelikleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak yeniden oluşturulması gerekmektedir.
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının piyasa denetimi alanında etkin görev alması için gerekli teknik araçları ve laboratuvar altyapısını ivedilikle oluşturması gerekmekte veya bu alanda etkin kuruluşların altyapı, bilgi birikimi ve deneyimlerinden yararlanılmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.
- TÜRKAK ve UME bünyesinde oluşturulacak yapılanmalarda, bu alanda deneyim sahibi olan, Makina Mühendisleri Odası ve diğer meslek odalarının temsiliyeti sağlanmalıdır.
- Test ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının kalitesinin bir göstergesi olan Laboratuvarlar Arası Karşılaştırmalar (LAK)'ın ve Yeterlilik Testleri (YT)'in TÜRKAK şemsiyesi altında düzenlenmesi, zamanla söz konusu yapının akredite olması (LAK ve YT çalışmalarının bu alanda akredite edilmiş kuruluşlar tarafından gerçekleştirilmesi) ve gerektiğinde sonuçların konunun ilgili tarafları ve kamuoyu ile paylaşılması, ölçümbilim kültürünün yaygınlaşması açısından önemlidir. LAK ve YT karşılaştırmalarının alan ve organizasyon sayılarının artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu alanların yalnızca basit ölçümlerde değil, uç teknoloji alanlarında, karmaşık ölçüm konularında olması, sektörün gelişmesi açısından önem arz etmektedir.
- Endüstriyel ölçümbilim uygulamalarının sektörel bazda (otomotiv, makina imalatı, savunma, sağlık, gıda, tekstil vd.) geliştirilmesi yoluyla sanayiye yönelik olumlu etkileri artırılmalıdır.
- UME, TÜRKAK gibi önemli aktörlerin öncü kuruluş görevi üstlenerek, sanayide çeşitli ölçüm alanlarında çalışan uzmanların konularına göre gruplar halinde sık sık bir araya gelmesini, sorunların tartışılmasını ve bilgi paylaşımının sağlanarak uygulamaların ortaklaştırılmasını sağlayacak organizasyonların gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası

6. GÜNEŞ ENERJİSİ SİSTEMLERİ SEMPOZYUMU VE SERGİSİ DÜZENLENDİ

Mersin Şubemiz tarafından düzenlenen 6. Güneş Enerjisi Sistemleri Sempozyumu ve Sergisi, 6-7 Aralık 2013 tarihlerinde Mersin Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Yoğun ilgi gören Sempozyuma katılan Oda Yönetim Kurulu Üyesi Şayende Yılmaz "Enerji Ekipmanları Yerli Üretimi" konulu bir sunum yaptı.

6. Güneş Enerjisi Sistemleri Sempozyumunun açılış konuşmalarını Mersin Şube Yönetim Kurulu Başkanı Alper Turna, Kıbrıs Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Emir Taşçıoğlu, Toros Üniversitesi Rektörü Tayyar Şen, Mersin Milletvekilleri Aytağ Atıcı ve Vahap Seçer yaptı.

Açılış konuşmalarının ardından sempozyum ve serginin düzenlenmesinde katkı sunan kurum ve kuruluşlara plakette takdim edildi.

Açılış töreninin ardından Toros Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yusuf Zeren'in "Çölün Gücü-2050 Projesi" konulu sunumuyla başlayan Sempozyum süresince gerçekleştirilen dört ayrı oturumda katılımcılara 20 bildiri sunuldu.

Sempozyum, "Yerel Yönetimlerde Güneş Enerjisi Yatırımları" konulu panellerle sona erdi.

Sempozyum kapsamında Toroslar Belediyesi sınırları içerisinde kurulma aşaması tamamlanmış Kule Tipi Güneş Santraline de bir teknik gezi düzenlendi.

